

Broeders en zusters, jongens en meisjes,

Iedere keer als in de kerk de Maaltijd van de Heer wordt gevierd, is dat een voorproefje van het koninklijke bruiloftsmaal uit het evangelie. De koning die een bruiloftsfeest geeft voor zijn zoon is God; de zoon is Jezus Christus. Die maaltijd was al gezien door de profeet Jesaja: aan het einde der tijden, een maaltijd voor alle volken op de berg van de Eeuwige. In het boek Openbaring wordt de maaltijd van vrede en verzoening op de nieuwe aarde 'de bruiloft van het Lam' genoemd. Het Lam van God, één van de vele titels van Christus onze Heer. Hij de bruidegom, de kerk zijn bruid. In die beelden spreekt de bijbel; in die beelden heeft ook de kerk altijd gesproken. En dat zal doorgaan tot de bruiloft van het Lam is aangebroken. Want we blijven van Jezus' hemelvaart tot aan zijn wederkomst het avondmaal vieren, een ketting van vieringen door de geschiedenis heen, een doorgaande lijn van gedachtenis en verwachting. Zo verkondigen wij zijn dood, zijn overwinning op zonde en dood, totdat Hij komt en het bruiloftsfeest begint. Dat is de achtergrond van dit evangelie. Dat klinkt allemaal mee, als we horen van een koning die een bruiloft aanricht voor zijn zoon.

Alleen, de genodigden in deze gelijkenis komen niet. Degenen die zouden moeten beseffen wat er hier te vieren valt, hebben geen belangstelling: akker en zaken gaan voor, zoals altijd. Erger nog: de dienaren die de uitnodiging rondbrengen worden mishandeld en gedood. Het lot van zoveel dienaars van God, die de gelovigen opriepen om met elkaar de vreugde van de Heer te delen, maar die met hun blijde boodschap niet welkom waren. Niet alleen bij overpriesters en de Farizeeën van toen, maar ook bij strenge vromen in allerlei periodes van de geschiedenis, die het te druk hadden met hun eigen winkeltje. De roepstem van de Heer werd niet meer gehoord, of lastig gevonden en gesmoord.

Dat gebeurt nog steeds waar de roep van de Heer die de zijnen nodigt tot de maaltijd wordt overstemd door allerlei beperkende bepalingen van mensen. Jij mag niet, want jij bent niet van onze kerk. Jij mag niet, want jij hebt de verkeerde seksuele oriëntatie. Jij mag niet, want jij hebt niet het geloofsexamen gedaan dat wij hebben ingesteld. Dat laatste hebben wij gelukkig achter ons: zonder examen mag ieder meedoen die gelooft, van jong tot oud. Het is tot ons doorgedrongen hoe on-evangelisch het is om buiten te sluiten wie niet van jouw standaard is. De royale uitnodiging negeren of zelfs vijandig erop reageren: wie zo doen, heten in het evangelie moordenaars. Met hun regels vermoorden ze alle oprechte en spontane geloofsvreugde. De Heer van de gelijkenis stuurt zijn troepen op die moordenaars af, brengt hen om en steekt hun stad in brand. Zo gaat het met wie de waarheid in pacht menen te hebben. Hun bolwerk, hun eigen koninkrijk, hun hele winkel gaat eraan.

En wie dan die feestzaal binnenkomen, dat zijn allen die wèl op de uitnodiging ingaan. Door dienaars van de Heer aangetroffen op elke straathoek, de goeden en de slechten. Ja, ook de slechten. Wie gezakt waren voor het examen. In Gods koninkrijk gaat het niet volgens onze indeling in wie deugt en wie niet, wie erbij hoort en wie niet. Nee: allen die op de uitnodiging ingaan, zowel de goeden als de slechten. Dat is Gods vergeving: ook wie slecht hebben gehandeld mogen meedoen aan het grote feest. En een bruiloftskleed, wat niet iedereen kan betalen, het wordt uitgereikt bij de ingang van de feestzaal.

Je moet alleen wel bereid zijn je om te kleden. Een nieuw kleed aan, dat wil zeggen dat je het oude kleed aflegt, zoals in de vroege kerk bij de doop. Al het oude: je egoïsme, je onverschilligheid, je hardnekkigheid, of misschien wel het idee dat je altijd tekort schiet, dat het altijd aan jou ligt - dat is de oude mens. Wat mensen je hebben aangepreut en wat je op het laatst zelf bent gaan geloven. Dat negatieve zelfbeeld, je oude ik, waar je zoveel last van hebt. Leg het af, het nieuwe kleed hangt al klaar. Gratis - zo is deze koning.

Hij is dan ook stomverbaasd als hij iemand zonder bruiloftskleed ziet: vriend, hoe ben je zo binnengekomen? En die persoon, die de garderobe voorbij was gelopen, het feestkleed had geweigerd, die geen nieuwe mens wou worden, die het bij het oude wilde houden - die wordt eruit gegooid. En dan horen we: velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.

Geroepen en toch niet uitverkoren, hoe dreigend dat misschien in onze oren klinkt - het is duidelijk over wie dat gaat. Het zijn òf diegenen die de uitnodiging bij voorbaat afwimpelen, òf degenen die wel komen maar het nieuwe kleed niet willen aantrekken. In beide gevallen mensen, die Gods aanbod van genade en liefde afslaan. Omgekeerd: allen die komen en het nieuwe kleed verwonderd en dankbaar aannemen, een feestzaal vol, dat zijn uitverkorenen. Uitverkoren zijn, dat is niet iets benauwds: een select gezelschap dat zelf uitmaakt wie erbij mogen en wie niet (en allicht zijn zij zelf de goeden en alle anderen de slechten). Zo'n kliek gaat er volgens deze gelijkenis aan - de brand erin als het aan deze koning ligt. Groepen of volken die een muur om zich heen bouwden - die bolwerken maakt God tot ruïnes, juicht de profeet; en daarna is er een feestmaal voor alle volken, voor alle wereldburgers die wij zijn.

Dat de uitverkorenen goed èn slecht zijn - wat een troost is dat voor ieder van ons. Allen die genodigd zijn en dan komen. Die de garderobe met nieuwe kleren niet voorbijlopen, maar zeggen: dank U Heer, dat U mij dit geeft. Dank U dat ik van U niet vast hoeft te blijven zitten aan al het oude dat mij achtervolgt. Dat ik hier niet wordt aangekeken op mijn oude plunje. Dat ik van U niet hoeft te bewijzen dat ik het waard ben, dit nieuwe kleed niet eerst hoeft te verdienen - dat ik het zomaar uit uw handen mag aannemen.

Mensen die dat zeggen heten uitverkoren. Goeden èn slechten, die een nieuw begin willen maken bij God. Die zich laten nodigen. Die weten: dat is voor mij. Iedereen die zo wil komen hoort bij het feest, bij de bruiloft van de Zoon van God. Hij is de bruidegom, en wij allen samen zijn de bruid, de kerk van Christus. Dat wordt een echt feest.

Van dat feest is ons avondmaal een voorproefje. Een herinnering aan die maaltijd toen met Jezus en zijn leerlingen, en tegelijk een belofte van die maaltijd eens, als alles voltooid zal zijn, waar Jesaja en Johannes van zingen. Vrede voorgoed, vrede met God, verzoend met ons leven, met anderen en met onszelf. Vrede die alle verstand te boven gaat.

Via deze royale mildheid wil God ons inschakelen voor zijn Rijk, in de praktijk van ons leven. Dat begint ermee dat Hij ons aanneemt zoals wij zijn, feilbare en kwetsbare mensen, Hij ziet ons aan zoals Hij Christus aanziet. Zo heeft God zich verzoend met deze wereld (ook met ons), zo mogen wij ons met God laten verzoenen, en ons inzetten voor zijn Koninkrijk. Als leden van Christus' gemeente, of meer bijzonder als ouderling of diaken. Vandaag, in de komende tijd, in heel ons bestaan. Gaandeweg vormt Hij ons steeds meer naar Christus' beeld. Onder andere ook aan de tafel die de diakenen aanrichten, met brood en wijn, met alles wat wij daarin tot ons nemen: eeuwige liefde en opstandingskracht.

Wij loven God om wat ons in Christus wordt aangeboden, en prijzen zijn goedheid en genade, danken Hem voor het feestkleed dat we zomaar krijgen. Gratis, want dat betekent genade. Wij hoeven het niet te verdienen. De prijs is al betaald, door de bruidegom, de Zoon van de Koning. Door het Lam van God dat wegdraagt de zonden der wereld. Het is betaald, het is volbracht, wij hoeven dit kleed alleen aan te pakken. En ook al gaat het misschien tegen onze trots en drang naar autonomie in, dat iemand anders het voor ons wilde opknappen: sla het niet af; loop de garderobe niet voorbij. Neem het kleed met beide handen aan, u die tot zijn uitverkorenen mag behoren, u die (net als ik) goed èn slecht bent tegelijk.

Zo wordt overal op aarde de gemeenschap met de Heer gevierd. Met goeden en slechten, want dat zijn wij allebei. Samen met mensen van vroeger, de kerk in de hemel. Samen met mensen van nu, op deze aarde, mensen van allerlei kleur en geaardheid. Wij viert Gods vergeving en verzoening, bezingen zijn belofte van vrede. Met mensen die elkaar en zichzelf mogen liefhebben, omdat God ons liefheeft. Vandaag en alle dagen, en tot in eeuwigheid. Amen.